

Viden om Norden

Nr. 1-2022 - 17. januar

Udarbejdet og udgivet af
Foreningen Norden, Mariagerfjord

<https://mariagerfjord.foreningen-norden.dk/>

360 graders eftersyn på Foreningen Norden

Mandag den 10. januar skulle vi have mødt Foreningen Nordens nye landsformand, Lars Barfoed, i Brønderslev for at drøfte foreningens fremtid. Mødet var det sidste af en række møder landet over, hvor der skulle samles ideer til foreningens udvikling i et såkaldt 360 graders eftersyn.

Foreningens arbejde med fokus på fremtiden er resultat af et forslag fra vore kolleger i Thisted, der i forbindelse med foreningens 100-års jubilæum i 2019 slog til lyd for, at der nu er grund til at forberede de næste 100 år.

Mødet i Brønderslev blev desværre aflyst på grund af de mange tilfælde af Corona. I stedet kunne vi sende forslag, ideer og tanker til foreningen. Vores afdelings sekretær, Troels Jensen og formand, Gunner Buck, sendte 10/1 hver sit oplæg - i alt 11 ark ideer/ tanker til foreningen.

Viden om Norden nr. 1-2022 indeholder:

	<i>Side</i>
Kongebesøg på Færøerne, Island og Grønland i 1921	2
Grønland 1932	2
Færingernes egen historie	2
13 mio. kr. til projekt, der skal lære nordiske unge at tale - den gode tale	3
Meget mere Norden – mange flere medlemmer	4
Fokus på Norden i skolen	5
Norden i skolen	5
Nordisk Samarbejde	6

Det nordiske samarbejde + Foreningerne Norden

Denne udgave rummer links til nyheder om det nordiske samarbejde, om Foreningerne Nordens Forbund - FNF samt Foreningen Norden.

Nyheder og informationer om det nordiske samarbejde i **Nordisk Ministerråd** og **Nordisk Råd** - kan hentes på: <https://www.norden.org/da>

Nyheder og informationer om FNF kan hentes på: <https://www.ffnorden.org/>

Nyheder og informationer om Foreningen Norden kan hentes på: <https://foreningen-norden.dk/>

*Med venlig hilsen
Gunner Buck*

Kongebesøg på Færøerne, Island og Grønland i 1921

18. juni 1921 rejser Kong Christian X og dronning Alexandrine og deres sønner kronprins Frederik og prins Knud fra Langelinje i København for at besøge Færøerne, Island og Grønland.

De rejser med krydseren Valkyrien. Se den 16 minutter lange film fra rejsen på DR Bonanza:
<https://www.dr.dk/bonanza/serie/547/groenland/1274/groenlandsfilmen-ca-1921>

Grønland 1932

Filmen giver mange forskellige indtryk af Grønland og grønlændere. Den viser midnatssol, isbjerge, hvalfangst og meget mere. Det meste af filmen er i sort/hvid. Det sidste i farver.

Fotograf: Amtslæge Leif Folke, Thisted.

Se den 26 minutter lange film på DR Bonanza:

<https://www.dr.dk/bonanza/serie/547/groenland/1508/groenland-1932>

Færingernes egen historie

DR-TV har tre episoder af "Færingernes egen historie". De er fra 2012 og varer hver ca. 28 minutter:

1. episode jfr. DR-TVs tekst: Jan Berg Jørgensen præsenterer færingernes hverdagshistorie fra de sidste 100 år. Vi skal på besøg på den sidste aktive hvalfangerstation og på togt med hvalfangerbåden "Heykur" - på jagt efter finhvaler. Og vi fortsætter temaet om, hvordan færingerne har skaffet sig føde ved at tage med fuglefængerne på arbejde på de stejle klippesider, følge de syngende og strikkende malkepiger op i fjeldene, og se hvordan færingernes sidste kornhøst foregik. Udløber: 10. sep 2023.

https://www.dr.dk/drtv/se/faeringernes-egen-historie_208946

2. episode jfr. DR-TVs tekst: Olai. Bare ordet får et smil til at brede sig over læberne på enhver færing. Olai er nemlig årets fest på Færøerne. 28. og 29. juli hvert år samles alle færing i Tórshavn for at fejre - Olai - som er færingernes nationaldag. Det er en af historierne når Jan Berg Jørgensen præsenterer Færingernes egen historie. Desuden kan man opleve historiske film fra de legendariske grindedrab - ikke nødvendigvis et kønt syn - men igennem århundreder en vigtig kilde til føde. Vi skal også med når Porkeningur - Færingernes første stålskib løber af stablen og når et undertøjsshow skaber forargelse. Udløber: 17. sep 2023.

https://www.dr.dk/drtv/se/faeringernes-egen-historie_210361

3. episode jfr. DR-TVs tekst: I 1930 rejser 53 årige Julius Høgnesen tilbage til Færøerne med et filmkamera for at forevige og dokumentere sin hjemstavn. Dette er en af filmene Jan Berg Jørgensen præsenterer, når han viser færingernes hverdags historie fra de sidste 100 år. Desuden er der skønne film fra livet om bord på Tjaldur - båden, der i generationer har sejlet mellem København og Færøerne. Og vi skal se hvordan Færingerne efter 2. verdenskrig får rute-fly til resten af verden og så følger vi de ihærdige færøske fiskere der bliver tvunget til at sejle deres småbåde til Grønland for at fange fisk. Udløber: 24. sep 2023.

https://www.dr.dk/drtv/se/faeringernes-egen-historie_211667

13 mio. kr. til projekt, der skal lære nordiske unge at tale - at holde den gode tale

Norden og verden – retorisk medborgerskab før, nu og i fremtiden.

Til et stort projekt med denne titel har Danske Taler modtaget 13 millioner kroner fra A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal.

Målet er at styrke det sproglige og kulturelle fællesskab og den nordiske demokratiforståelse blandt gymnasieelever ved at udvikle danske, norske og svenske gymnasieelevers evne til og interesse for at holde taler og debattere.

Til Berlingske siger bestyrelsesmedlem i Danske Taler, Sabine Kirchmeier:

- Vores projekt retter sig mod de gymnasiale uddannelser. A.P. Møller Fondens sigte er at styrke den nordiske samhørighed, og sammen med vores norske og svenske samarbejdspartnere vil vi give vores aktiviteter en nordisk vinkel og dermed skabe et sammenhold mellem de retoriske miljøer i de tre lande, så vi dermed styrker hinanden.

Blandt andet universiteterne i København, Bergen, Lund, Uppsala og Växjö samt gymnasie-lærerforeninger i Danmark deltager i projektet.

Alle deltagere i projektet har deres egne tale-samlinger, som skal videreudvikles, ligesom der skal udvikles undervisningsmateriale og kurser for gymnasielærerne, så de kan bruge det i undervisningen.

De bedste talere bliver inviteret til at deltage i en nordisk talefestival.

Målet med projektet, der løber over fire år, er at styrke den fælles nordiske bevidsthed og samhørighed med temaer som klima, kvindefrigørelse og den nordiske samfundsmodel.

- Projektet skal både have en historisk og en nutidig vinkel. Vi vil gerne have de unge til at tale om for eksempel #metoo i en nordisk kontekst, og det skal der udvikles undervisningsmaterialer med taler på de tre sprog til. « siger Sabine Kirchmeier.

- Talerne er utroligt velegnede til at styrke den nordiske sprogforståelse, som er blevet ringere de senere år.

- Vi har længe talt om, at de unge i Norden ikke forstår hinanden særligt godt og derfor taler engelsk sammen.

-Lige præcis en tale er velegnet til at gøre noget ved det.

- En tale bliver som regel fremført langsomt med en tydelig diktation, og der foreligger et manuskript, som man kan læse, samtidig med at man hører talen.

- Det er meget nemmere at forstå end en samtale i for eksempel en film. Hertil kommer, at de unge selv skal holde taler og dermed udvikle sig sprogligt, siger Sabine Kirchmeier til Berlingske og tilføjer, at Danske Taler håber at kunne grundlægge en tradition, så arbejdet vil fortsætte, når projektet er slut.

Denne artikel er skrevet af redaktør Esben Ørberg, Foreningen Norden. Artiklen er nyhed på foreningens hjemmeside 12. januar.

Meget mere Norden – mange flere medlemmer

Foreningen Norden har taget forskud på det arbejde, som fra sommeren 2022 skal sættes i gang for at forny foreningen og skaffe flere medlemmer – især yngre.

Arbejdet foregår lige nu på højtryk i en arbejdsgruppe, som fremlægger en række forslag for repræsentantskabsmødet til maj.

Men fornyelsen ligger ikke stille indtil da.

Landskontoret er netop nu i færd med at sende en spritny hvervefolder på gaden – og ud til afdelingerne.

Folderen fortæller med ganske få ord, hvad Foreningen står for, og hvad vi kan byde på – og så er teksten iklædt indbydende fotografier af både fem nordiske svaner og nordlys.

Læs hvervefolderen her: Hvervefolder, final og skriv til landskontoret, hvis du kan bruge nogle eksemplarer til at dele ud til potentielle medlemmer.

Her er brochurens tekst – i det store hele:

Foreningen Norden: Meget mere Norden – Mange flere medlemmer

Det betaler sig at samarbejde hen over de nordiske grænser. Samarbejdet giver udbytte økonomisk, kulturelt og socialt.

Derfor skal vi styrke det nordiske perspektiv – og derfor har vi brug for flere medlemmer.

Samarbejdets fordele viser sig i form af pasunion, fælles arbejdsmarked, socialkonvention, sprogkonvention og tæt samarbejde mellem uddannelser. Landvindinger som Foreningen Norden har lod og del i.

Vi er også initiativtager til det nordiske venskabsbysamarbejde, Nordisk Biblioteksuge, Orkester Norden og Nordisk Sprogkoordination og vi administrerer jobudvekslingen Nordjobb og Info Norden.

Vi findes overtalt i Danmark i næsten 100 lokale afdelinger med 10.000 medlemmer. Vi samles om film, musik, litteratur, teater, kunst, politik, samfund, debat – i nordisk perspektiv. Mange afdelinger arrangerer rejser rundt i Norden og rejser til nordiske venskabsbyer.

Du finder sagtens en afdeling ikke langt fra dig.

Foreningen Norden opstod lige efter 1. Verdenskrig. Tanken var – og er, at jo mere vi mennesker samarbejder, jo bedre lærer vi hinanden at kende og jo mindre sandsynligt er det, at vi bliver fjender. Ikke mindst som naboer. Derfor ønsker vi også i dag et stærkere sikkerhedspolitisk samarbejde i Norden – blandt andet om forebyggelse af cyberangreb. Ligesom klima og miljø også kalder på et stærkt nordisk samarbejde, eksempelvis i form af miljøberedskab, som kan tage højde for stigende hav-vandstand og ekstremt vejr.

Norden sidder i os. Selvom vi ikke alle er født i Norden, er vi integrerede i Norden. Naturligvis har vi først og fremmest en dansk identitet, men mange af os oplever også en stærk nordisk samhørighed, som giver os lyst til at udforske Norden på alle planer. Vi vil gerne have dig med. Så er du med til at styrke både det folkelige fællesskab og det politiske samarbejde i Norden. (citater slut)

Denne artikel er skrevet af redaktør Esben Ørberg, Foreningen Norden. Artiklen er nyhed på foreningens hjemmeside 7. december 2021.

Har I brug for folderen til venner, kolleger, naboer eller familiemedlemmer, der er interesserede i at vide mere om Foreningen Norden, er I velkomne til at rekvirere en pdf af folderen hos mig.

Med venlig hilsen
Gunner Buck.
gb@gb-presse.dk

Fokus på Norden i Skolen

Troels Jensen, sekretær for Foreningen Norden Mariagerfjord, fik for godt en uge siden følgende indlæg på de store facebook grupper for Arden, Hadsund, Hobro og Mariager, der tilsammen har godt 31.000 medlemmer:

Hej Allesammen.

Jeg har tidligere delt opslag fra Foreningen Norden Mariagerfjord.

For at give jer en ide om hvad Foreningen Norden bl. a. arbejder med, så får i et link nederst i opslaget, hvor der linkes til en side på Foreningen Nordens hjemmeside.

På siden kan man læse om muligheder for, at børn og unge mennesker kan finde venskabsklasser i andre nordiske lande, hvordan man kan deltage i rotationschat, med det formål at opnå bedre evner til at forstå andre nordiske sprog, muligheder for at hente undervisningsmateriale og meget andet.

Tag et kig på siden, prøv nogle af mulighederne og beskriv gerne jeres oplevelser af siden og dens muligheder som kommentar til dette opslag.

Del endelig siden. Her får I linket som lovet:

<https://nordeniskolen.org/da/om-norden-i-skolen-siden/hvem-er-vi/hvem-er-vi/>

Norden i Skolen

“Norden i Skolen udvikles og administreres af Foreningerne Nordens Forbund i tæt samarbejde med Nordisk Sprogkoordination og de nationale Foreningen Norden.

Norden i Skolen er finansieret af bl.a. Nordisk Ministerråd, Nordplus Nordiske Sprog og Kultur, A.P. Møller Fonden og Nordisk Kulturfond.

Implementeringen af Nordisk miniordbog er sket i et samarbejde med sprognævnene i Norden, som har udviklet den.

I styringsgruppen for Norden i Skolen sidder repræsentanter fra hele Norden med læringsorienterede baggrunde og kompetencer inden for nabosprogsdidaktik, naturvidenskab og e-læring. Det brede netværk sikrer platformen en høj faglig kvalitet og bred nordisk forankring “ (citater slut). *Teksten er hentet fra hjemmesiden for Norden i Skolen.*

Undervisningsmaterialer fra Norden i Skolen finder I på:

<https://nordeniskolen.org/da/undervisningsmaterialer/>

Norden i Skolen tilbyder også rotationschat og venskabsklasser i andre lande.

Vores sekretær, Troels Jensen, vil nu kontakte kommunens skoler for at høre, om de kender / bruger Norden i Skolen eller, om de er interesserede i at bruge disse tilbud, der er gratis for skolerne.

Gunner Buck

Nordisk Samarbejde

Nordisk Samarbejde – dvs Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd har i perioden 19. november 2021 - 14. januar 2022 offentliggjort 16 nyheder.

(29 nyheder fra 1. november til 19. november var nævnt i nyhedsbrev den 21. november 2021.)

Hver nyhed omfatter tekst og billeder samt ofte henvisning til yderligere informationer. Det kan alt sammen hentes på hjemmesiden: <https://www.norden.org/da>

De 16 seneste nyheder er:

19.11.2021: Høje forventninger til civilsamfundsorganisationer.

25.11.2021: Erhvervsuddannelserne i Norden skal være mere attraktive.

25.11.2021: ILO-chefen: Undervurder ikke risiciene ved platformsarbejde.

01.12.2021: Guðbrandsson ny nordisk samarbejdsminister i Island.

03.12.2021: Hållbar nordisk demokrati tema för internationell konferens.

03.12.2021: Nyt værktøj til rapportering af grænsehindringer kom flyvende fra start.

10.12.2021: Migranter må få flere digitale kompetencer.

14.12.2021: Opret studieprogram for hviderussiske studerende.

15.12.2021: Nordisk samarbejde i krisesituationer bør styrkes.

16.12.2021: Grön omställning i fokus i nytt program för nordiskt energisamarbete.

16.12.2021: 10 nordiske højdepunkter fra COP26.

16.12.2021: Hun bliver ny kommunikationschef for det nordiske samarbejde.

17.12.2021: Velfærdsøkonomi i en COVID-19 tid.

20.12.2021: Grænsehindringsrådet får styrket mandat i krisetider.

22.12.2021: Poddsändningar: Nordiska röster om den gröna omställningen.

11.01.2022: Ny rapport: Erhvervslivet i Norden efterspørger mere politisk klimahandling.
